

Lildami: «Amb el nou festival Maleducats, l'estil urbà comptarà amb un espai propi»

El cantant terrassenc repassa els seus projectes passats i futurs, comenta el present de la música en català i explica el Maleducats, el primer festival de música urbana de Catalunya que ell mateix ha ideat

Lildami | Adrià Costa

Lildami, pseudònim de Damià Rodríguez (Terrassa, 1994), va deixar la seva feina com a enginyer el desembre del 2017 per a dedicar-se exclusivament a la seva passió, la música i en especial, al trap. Després de dos anys d'èxits, actualment es troba immers en la gira del seu últim disc, *Flors mentre visqui* i aviat tindrà la seva primera experiència internacional, a l'Índia. Tot això, mentre prepara el primer festival de música urbana de Catalunya que tindrà lloc a Terrassa el 9 de maig i que ha ideat ell mateix.

En una trobada amb **La Torre**, repassa el seu ascens meteòric des de la publicació del single *Pau Gasol* (<https://www.youtube.com/watch?v=c9vBevvGY2g>), fa bandera de la música en català, resta importància a l'estigmatització del gènere urbà i hi explica el seu nou projecte, el festival Maleducats (<https://www.maleducats.com/>).

- Qui és Lildami i com defineix el seu estil musical?

- Encara no ho sé ni jo (riu). Sóc una persona corrent fent música sense etiquetes; l'estil es pot

integrar dins de la música urbana, a vegades sona més trap, a vegades més rap. En definitiva, sóc un cantant que rapeja i prové del rap, però sempre amb ganes de descobrir i provar estils diferents.

"Sóc una persona corrent fent música sense etiquetes"

- Últimament han sorgit moltes estrelles del gènere urbà o trap, tals com C Tangana, Rosalia, Bad Gyal o vostè... Per què creu que ha triomfat tant aquest estil en els últims anys (en especial entre la població jove)?

- La gent connecta amb el missatge, som artistes que no ens conformem amb el sistema establert. La gent jove es veu en el mateix problema, i per això la connexió és total amb aquest públic. En el meu cas, per exemple, crec que les persones se senten identificades amb les meves lletres perquè canto sobre experiències que gran part de la població pot haver viscut.

[noticia]69518[/noticia]

- Creu que el gènere musical urbà està estigmatitzat?

- Sí, sí que ho està. Les novetats sempre vénen acompanyades de cert estigma. Moltes vegades em trobo amb músics d'altres estils, vinguts de conservatoris, que critiquen el gènere urbà. És comprensible tenint en compte que nosaltres fem música diferent, dotada de molts mitjans digitals i trencant amb els estils preestablerts per la música de sempre.

"La gent connecta amb el missatge, som artistes que no ens conformem amb el sistema establert"

- Què es pot fer des del gremi musical per desestigmatitzar un gènere com el trap?

- Jo parlo per mi, no pretenc parlar per cap conjunt d'artistes. Per part meua, sóc fidel a les meves vivències, i això és clau. Critiquen que hi hagi gent que canti sobre drogues i violència perquè és el que han viscut. A més molta gent, voldrà escoltar-ho. Per tant, mentre no diguis mentides, és legítim cantar sobre el tema que vulguis. La resta, que digui el que vulgui.

El cantant terrassenc Lildami. Foto: Adrià Costa

- Es mostra molt actiu a les xarxes socials, on compta amb desenes de milers de seguidors. Fins a quin punt li serveixen per crear un personatge?

- Considero que no hi ha personatge: tal com em mostro a xarxes és com jo sóc. L'única diferència, possiblement, és que a la vida real m'enfado una mica més (riu). No deixa de ser una "arma" per passar-s'ho bé, fer riure i riure amb la gent. Són eines interessants per a evadir-se.

- Va retuitar tuit a Cesc Freixas en què expressava la seva tristesa per l'abandonament progressiu del català a la música. Hi està d'acord?

- Entenc el fons del missatge d'en Cesc i sí que és veritat que a alguns grups "Catalunya se'ls fa petita", i canten en castellà per obrir mercat. Comparteixo certa preocupació amb ell, però crec que la música catalana es troba en un bon moment: compta amb grans festivals i una indústria molt potent.

"En el seu moment Catarres, Txarango i altres grups van canviar l'escena musical catalana, i ara ho estem fent nosaltres amb el gènere urbà"

- Quina és la situació del trap en català?

- Formo part d'un grup de persones que fa anys que lluita per fer-se un lloc en aquest estil, i crec que finalment sembla que comença a donar els seus fruits. A més, *Lildami*, en aquest últim any, ha posat una primera pedreta per donar l'última empenta que li falta al trap en català, amb presència en grans festivals i actuacions arreu del territori. Esperem que més grups puguin donar juntament amb nosaltres aquest últim pas.

- Creu que estan posant les bases d'un moviment potent?

- No en tinc cap dubte. En el seu moment Catarres, Txarango i altres grups van canviar l'escena musical catalana, i ara ho estem fent nosaltres amb el gènere urbà, sempre amb les nostres limitacions i amb els mitjans amb què comptem.

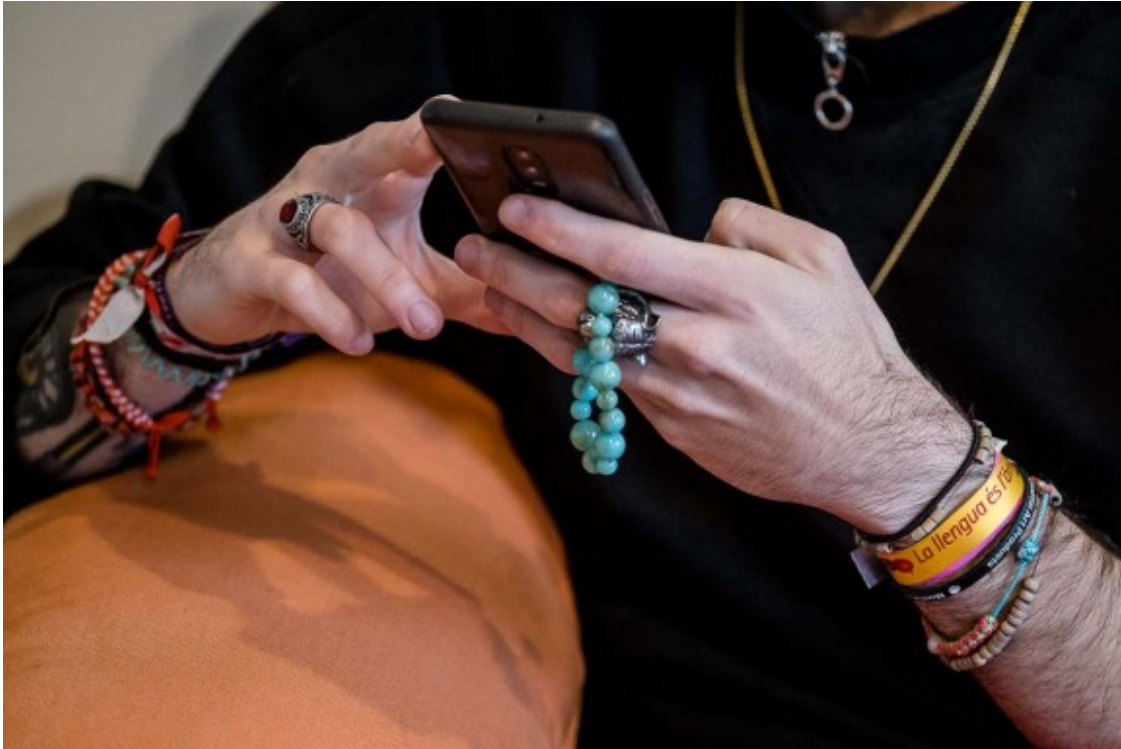
- La immensa part de les seves cançons tenen lletra en català. Què significa per a vostè cantar en la seva llengua materna?

- És la llengua amb què millor m'expresso. Quan vaig començar a rapejar amb 15 anys, vaig començar fent-ho en castellà, ja que era com ho feien els únics referents que tenia aleshores. Així i tot, anys després vaig conèixer grups com P.A.W.N Gang, que tot just començaven i ho feien en català. Va ser aleshores quan vaig preguntar-me "i per què no ho puc fer jo també, si és la llengua que utilitza el meu entorn social?".

"La llengua no et pot suposar una barrera quan es parla de música"

- Creu que el seu exemple pot servir per a potenciar el català dins del gènere urbà i en la música en general?

- Sí, espero ser un bon exemple per als que comencen, des de la meua posició privilegiada. M'encantaria servir perquè es decideixin a cantar en català. Poder-los convèncer perquè escolten la meua música i els agrada seria idoni.

*L'artista terrassenc és molt actiu a les xarxes socials, on compta amb desenes de milers de seguidors.
Foto: Adrià Costa*

- Quin ha estat el camí fins a la fama que ha aconseguit en els últims anys, sobretot des del llançament del tema Pau Gasol?

- Ha estat un camí molt llarg, de deu anys. Vaig començar a rapejar amb 15 anys. Tot i això, molta gent es pensa que ara gravem en un estudi d'*Abbey Road* i per exemple, el meu últim disc està gravat en un menjador (riu) i molts videoclips els hem gravat amb mòbil.

- Quin va ser el punt d'inflexió per veure que es volia dedicar plenament a la música?

- Quan vaig començar a rapejar en català el 2014, treia una cançó amb videoclip al mes i veia que se'm donava bé. Quan rebia bones crítiques des d'arreu de Catalunya i veia que les visualitzacions augmentaven, encara que passessin de cinc-centes a mil, m'autoobligava a ser persistent. Fins fa dos anys cantava de manera no-professional, compaginant la feina amb la música. Després vaig deixar-la per dedicar-m'hi exclusivament. Vaig arriscar i m'ha sortit bé.

"Ha estat un camí molt llarg, de deu anys. Vaig començar a rapejar amb 15 anys"

- Com és la relació amb els fans?

- En general, la relació amb els meus seguidors és molt sana: em fa molt feliç rebre ànims anònims pel carrer. No m'agrada que em mitifiquin com es fa amb molts artistes: sóc una persona com qualsevol i els meus fans han de tenir molt clar aquest fet.

- S'ha trobat en alguna situació desagradable?

- Sí. He de ser pacient perquè sóc una persona pública, però a vegades amb dues copes de més, la gent es passa. Moltes vegades sembla que no ens podem rebotar, però si envaeixen l'espai personal o falten el respecte, no poden esperar rebre un bon tracte per part nostra.

- Fins ara ha actuat a Catalunya, València i Alacant, però al febrer fa el salt a l'Índia, què li suposa portar la seva música tan lluny?

- És èpic, brutal. Fa poc ho comentava amb el fotògraf que vindrà amb nosaltres i que vaig conèixer a la universitat: qui ens havia de dir aleshores que acabaríem a l'Índia per treballar junts?

- Com serà interpretar les seves cançons davant d'un públic que no parla ni entén la llengua amb què canta?

- La llengua no et pot suposar una barrera quan es parla de música. Si molta gent aquí escolta cançons en anglès sense entendre-les, nosaltres podem anar allà i fer ballar i saltar al públic hindú, sens dubte. La música és un llenguatge universal i confiem a regalar-los un bon espectacle.

Lildami durant l'entrevista amb La Torre. Foto: Adrià Costa

- Creu que aquest primer concert a l'estranger pot ser un primer pas pel salt internacional?

- El salt internacional encara queda lluny. Primer ens centrem en "conquerir" la península: consolidar-nos al País Valencià i també tocar en llocs com el País Basc o Madrid. Ens encantaria anar a Mallorca, on malgrat que la llengua no és una barrera i ens hi reclamen fa temps, mai hem tingut l'oportunitat d'actuar.

"El salt internacional encara queda lluny, primer ens centrem en "conquerir" la península"

- Quins projectes venen aquest 2020? Pot avançar noves col·laboracions?

- Estem cuinant cinc singles que comptaran amb la col·laboració d'un gran nom i que molta gent no s'espera. De cara al febrer estem intentant millorar el directe: l'estructura dels concerts canviarà, el repertori variarà i tenim un equip de so i llums nou. Era un pas necessari, ja que molts ja es coneixen els bolos de memòria i ens ho feien saber.

Des de l'abril del 2019 Lildami ha realitzat la gira del seu primer disc, *Flors mentre visqui* (https://www.youtube.com/watch?v=c9vBevvGY2g&list=PLNL_hAK7EzKqRG5vzW7ozylpA8UK0KQsQ) .

[noticia]69494[/noticia]

- Amb quin moment es queda d'aquests últims mesos?

- Cantar davant de 12.000 persones durant les festes de La Mercè va ser increïble. L'Acampada Jove va ser indescriptible, ja que vam aconseguir omplir la carpa en una hora

-les set de la tarda- en què pensàvem que punxariem. De l'Acústica de Figueres també en tinc un gran record. En un concert, veure milers de persones cantant entregades una cançó gravada en un menjador fa posar la pell de gallina.

"En un concert, veure milers de persones cantant entregades una cançó gravada en un menjador fa posar la pell de gallina"

- Pel pròxim de maig ha organitzat el primer festival de música urbana a Catalunya, el Maleducats. Com va sorgir la idea de dur-lo a terme?

- La idea de crear el primer festival dedicat al gènere urbà a Catalunya em rondava el cap des de feia anys, però no comptava ni amb el pressupost ni contactes necessaris. Finalment, el maig passat va començar a prendre forma, quan l'agència que em porta, *Èxits*, s'hi va sumar després de comentar-los-hi. Si ho hagués intentat jo sol, hauria estat impossible.

[noticia]71907[/noticia]

- I per què aquest nom tan suggerent?

- No té una connotació negativa en cap cas. Per una part, volia evocar als meus inicis recordant un dels temes que em va catapultar, *Maleducaó*, i per altra, fer referència a la música urbana en català amb la terminació *-cats*.

- Així doncs, quin paper hi tindrà la música en català?

- Estem encantats de donar veu a grups consolidats com P.A.W.N Gang (<https://www.youtube.com/channel/UCK3HgaeRNO-5mJkqvyB1hBA>) o 31 Fam (<https://www.youtube.com/channel/UC9X30uS2tBqnVwEqpmA32xQ>), però també a grups i artistes emergents de l'escena urbana catalana, com Lil Russia (<https://www.youtube.com/channel/UCrNYZRF2JTjADwzbGRs-3mQ>). Així i tot, també vindran artistes internacionals i creiem que tot plegat convergirà en una mescla potent, fent d'altaveu als grups d'aquí però sense tancar les portes a grups estrangers (<https://www.maleducats.com/artistes>).

Lildami lidera el gènere urbà en català . Foto: Adrià Costa

-Per què va creure important crear un festival com aquest, pioner als Països Catalans?

- Amb el boom del gènere urbà, Catalunya no podia quedar-se de braços plegats. Era necessari per consolidar el gènere, tant pels grups consolidats com pels que tot just comencen. Creia que podia funcionar, ja que a molts festivals hi assistien artistes de música urbana, però l'estil no comptava fins al naixement d'aquest projecte, amb un espai propi.

- Aquesta setmana s'anunciava que els menors de 16 anys podrien assistir al *Maleducats*. Fins a quin punt el trap, que parla sovint de temes obscurs com drogues, sexe o l'alcohol pot ser exemplar per aquest públic?

- Són temes que sempre s'han tractat en tots els estils musicals, no només al gènere urbà o al rap. Ens agradi o no, la violència i les drogues segueixen estant presents a la societat en més o menys mesura, així que tampoc en podem defugir, mirar cap a un altre costat i fer com si res. Hem de deixar de banda la sobreprotecció dels menors i acceptar-ho, la música sempre ha estat una bona via per explicar, sense ultrapassar la línia roja, els problemes de la societat.

"La tercera ciutat de Catalunya mereixia un festival com aquest i era necessari per al jovent terrassenc, que més enllà de la Festa Major té una oferta musical molt limitada"

- Per què han triat Terrassa per a celebrar-lo?

- Primer de tot, perquè buscàvem un espai fora de Barcelona, que acostuma a aclaparar els grans festivals i concerts. Creiem que la tercera ciutat de Catalunya mereixia un festival com aquest i era necessari per al jovent terrassenc, que més enllà de la Festa Major té una oferta musical molt limitada.

- La masia Els Bellots acollirà el Maleducats, per què han triat aquest espai?

- És un espai molt gran que reuneix les característiques idònies: està ple d'arbres, compta amb grans esplanades i alhora està ben comunicat; és un lloc molt especial. A més, en plena primavera, la vegetació lluirà espectacular.

Volem que es converteixi en una experiència més enllà dels concerts"

- Només constarà de música, el festival?

- Aquest any ens hem après moltes coses dels llocs on hem actuat, i ens hem anat fixant en detalls que ara aplicarem al nostre festival. La nostra idea és que, a part dels concerts, hi hagi *foodtrucks*, espai de pícnic i zona de grafitis, entre d'altres. Volem que es converteixi en una experiència més enllà dels concerts.

El cantant egarenc aquest dimarts a Terrassa. Foto: Adrià Costa

- Quins consells donaria als assistents?

- Han de tenir la ment oberta i deixar-se endur. Sé que molta gent vindrà pels caps de cartell, però hi descobriran grups que desconeixien i que estic convençut que els poden agradar. Seran 15 hores i diversos escenaris, pel que el repertori serà molt variat, així que animo als assistents a venir i conèixer nous artistes. Crec que per un preu molt competent (25 euros) és una bona oportunitat per posar cara a molts grups i artistes que la gent fins ara coneix pel nom.

- Quin paper hi tindrà Lildami, a part d'organitzador?

- Hi actuarà com un convidat més. Tocar a la meva ciutat sempre és especial, però en cap cas ens volem elevar per sobre de la resta de grups. No volem aclaparar protagonisme pel sol fet d'estar a l'organització.